

**ITINERARI FORMATIU UNITAT DOCENT: DERMATOLOGIA MEDICOQUIRURGICA I
VENEROLOGIA**

Versió 8

Aprovat per la Comissió de Docència el 17 de maig de 2022

Autora: DRA. NATALIA FERNÁNDEZ CHICO

CAP UNITAT DOCENT: DR. JESUS LUELMO AGUILAR

TUTORA: DRA. NATALIA FERNÁNDEZ CHICO

1. Objectius generals i específics per a la formació.

La Dermatologia és una especialitat mèdico-quirúrgica que s'ocupa del coneixement de la pell humana i de les malalties que de forma primària o secundària l'afecten, així com dels diferents mètodes per a la seva prevenció i per a la preservació o la recuperació de la normalitat cutània.

La Dermatologia, com a objecte d'especialització dins de la Medicina, implica amb freqüència una important complexitat respecte a la clínica dermatològica, que sol precisar d'una dedicació específica juntament amb un ampli coneixement mèdic general. Aquesta complexitat es veu reforçada per la necessitat, en moltes ocasions, de complementar una imatge clínica amb una correlació amb la morfologia microscòpica. Això fa que els coneixements en dermatopatologia constitueixin un aspecte fonamental dins d'una formació dermatològica integral. A la pràctica dermatològica, la biòpsia cutània representa una eina diagnòstica bàsica i rutinària, i la seva interpretació exigeix el domini no tan sols de la morfologia microscòpica, sino també, i de forma primària, de la clínica. Altres tècniques fonamentals en el coneixement dermatològic inclouen les diferents tècniques d'immunodermatologia (immunofluorescència directa, immunofluorescència indirecta, immunoperoxidasa), útils en el diagnòstic de diferents patologies autoimmunes cutànies (malalties ampul·loses) i tumorals.

La Dermatologia també inclou el coneixement i la utilització de tècniques terapèutiques especials, tals com les de tractament farmacològic tòpic, l'aplicació de determinats mètodes de fisioteràpia, especialment dissenyats per a la pràctica dermatològica (crioteràpia, fototeràpia, radiacions ionitzants de baixa penetrança, etc) i diferents tècniques i mètodes quirúrgics de complexitat variable (cirurgia dermatològica i cirurgia microgràfica).

La Dermatologia pot definir-se com una òrgano-especialitat mèdico-quirúrgica que inclou la pell, annexes cutanis, mucoses dermo-papil·lars i tota la configuració externa relacionada. Per altra banda, les malalties venèries o malalties de transmissió sexual formen part integral de l'àrea d'actuació de la Dermatologia. Inclou també, com a reflex de la seva íntima relació amb el coneixement mèdic general, una sèrie de subespecialitats en relació a la immunologia i l'al·lèrgia (immunodermatologia clínica, dermatitis al·lèrgica de contacte, fotobiologia) a la microbiologia, la genètica (genodermatosis), la cito i histopatologia, la pediatria (dermatologia pediàtrica), la farmacologia i evidentment amb la medicina interna i la patologia quirúrgica (dermatologia quirúrgica).

És evident que la Dermatologia Mèdico-quirúrgica i Venereologia té amb altres especialitat àrees frontereres, en les quals els seus camps respectius es superposen o coincideixen. Però això no és un fenomen específic de la Dermatologia, sino de totes les especialitats de la Medicina, és un fet inevitable i necessari, ja que la parcel·lació del coneixement mèdic no pot trencar la seva coherència, ni desvincular per complet unes parcel·les de les altres.

Existeix un programa comú de formació en Dermatologia dins les diferents institucions acreditades, adaptat a cada cas. El següent programa és simplement una adaptació del Programa General de Formació proposat per l'Acadèmia Espanyola de Dermatologia i Venereologia, però adaptat a les característiques de la nostra Institució.

Generals

El programa de formació té com a objectiu aconseguir metges que assoleixin un nivell suficient de coneixements per a exercir de forma responsable i adequada l'especialitat en els diferents serveis de salut. Es donarà així una resposta a les necessitats assistencials que cada dia amb una major exigència, són demanades per la societat. Per arribar a aquest objectius el metge en període formatiu necessita d'un programa que li permeti desenvolupar satisfactòriament l'aprenentatge de l'especialitat.

El resident al finalitzar el període de formació, no només ha d'haver adquirit uns coneixements suficients que li permetin plantejar una dinàmica diagnòstica clínica i dominar una sèrie de tècniques específiques de l'especialitat, sinó que ha d'haver adquirit experiència terapèutica dermatològica mèdica (tòpica i sistèmica) i quirúrgica. Ha d'adquirir experiència en el maneig del pacient amb dermatologia cutània complexa d'un Hospital Universitari. Malgrat tot, el resident no ha de tenir una formació exclusiva de la patologia cutània greu, sinó que ha d'adquirir experiència en el maneig terapèutic de la patologia cutània freqüent, que molt probablement serà molt prevalent al llarg de la seva vida professional. Ha de conèixer i dominar els diferents sistemes d'exploracions

complementàries diagnòstiques i terapèutiques (fototeràpia, crioteràpia, dermatoscòpia, proves epicutànies, proves de fotobiologia, etc.)

S'ha d'oferir la possibilitat al resident en formació d'incorporar-se a les línies de recerca establertes al servei, oferint la possibilitat de realitzar formació específica dins el camp de la recerca.

La residència ha de facilitar la interacció amb altres serveis, acudir a Reunions, Congressos i Simposis de Formació.

Específics

Els continguts específics de la formació del resident es detallen per cada rotació i any de residència.

Són els objectius que consten en el BOE núm 230 Ordre SCO/2754/2007:

1. Continguts específics

1.1. Coneixement.

El contingut del programa teòric està constituït pels coneixements doctrinals que són propis de l'especialitat, i que de manera resumida queden recollits en els següents sub-apartats.

1.1.1. Introducció a la dermatologia:

Epidemiologia en Dermatologia.

Ecologia.

Prevalença i incidència de les dermatosis.

Dermatologia en relació amb la Medicina Interna.

Fonaments del diagnòstic dermatològic.

1.1.2. Biologia i fisiopatologia de la pell i mucoses dermopapilares:

Estructura i desenvolupament de la pell i mucoses.

Biologia de l'epidermis i els seus annexos.

Biologia del melanòcit.

Biologia de la dermis.

Fisiopatologia de la pell.

Correlació, estructura, funció i patologia de la pell i mucoses.

Immunologia i Dermatologia.

1.1.3. Malalties cutànies infeccioses i parasitàries:

Malalties cutànies per paràsits animals.

Malalties cutànies produïdes per fongs.

Malalties cutànies bacterianes.

Tuberculosi cutànies.

Lepra.

Infeccions cutànies per virus, rickettsias i clamídies.

1.1.4. Processos d'etiologia desconeguda, grans síndromes dermatològics:

Dermatosis per alteracions de la queratinització.

Psoriasi.

Dermatitis exfoliativa.

Malalties cutànies butllofes.

Pustulosis cutànies essencials.

Malalties dels annexos epidèrmics (acne, alopecies onicopatias).

Èczemes.

Dermatitis atòpica. Dermatitis de contacte.

Dermatosis ocupacionals.

Dermatitis seborreica.

Urticària.

Angioedema.

Anafilaxi.

Vasculitis.

Reaccions cutànies produïdes per drogues.

Discromies.

Malalties de la dermis i de la unió dermo-epidèrmica no butllofes.

Liquen pla.

Malalties de la hipodermis. Panniculitis.

Malalties degudes a agents físics i químics.

Genodermatosis.

1.1.5. Patologia de les mucoses dermopapilares:

Cavitat bucal i llavis.

Genitals externs.

Regió perianal.

1.1.6. Patologia cutani-mucosa tumoral:

Tumors cutani-mucosos benignes i malignes.

Precàncer cutani.

1.1.7. Manifestacions cutànies en relació amb la medicina interna:

Lupus eritematós.

Esclerodèrmia.

Dermatomiositis.

Manifestacions cutànies en malalties hereditàries, endocrines i metabòliques.

Manifestacions cutànies en malalties que afecten altres sistemes orgànics.

1.1.8. Tractament de les malalties cutànies i mucoses:

Terapèutica tòpica.

Terapèutica general en Dermatologia.

Terapèutica física en Dermatologia.

Cirurgia dermatològica.

Tècniques en dermocosmètica.

1.1.9. Venereologia:

Sífilis.

Malalties de transmissió sexual produïdes per bacteris, virus i clamídies.

Síndrome de la immunodeficiència adquirida. Epidemiologia i profilaxi de les malalties de transmissió sexual.

Els continguts teoricopràctics d'aquest programa s'ajustaran als objectius establerts per la UEMS, secció de Dermatologia-Venereologia, als quals s'ha fet referència en l'apartat 3.

1.2. Habilitats.

El contingut pràctic de l'especialitat està constituït pels coneixements i habilitats necessàries per efectuar la prevenció i el correcte diagnòstic i tractament de les malalties cutànies i venèries incloent la prevenció i les tècniques diagnòstiques o terapèutiques utilitzades en l'especialitat.

1.3. Actitut.

Sense perjudici de les actituds específiques amb el pacient, el resident ha d'adquirir al llarg del seu període de residència, les següents actituds genèriques, professionals i científiques:

a) Genèriques:

Disponibilitat per a l'aprenentatge i la formació permanent.

Capacitat per assumir compromisos i responsabilitats.

Aproximació als problemes assistencials amb ment crítica i esperit resolutiu.

Respecte i valoració positiva del treball dels altres.

Obertura i flexibilitat en relació amb els pacients, membres del seu grup de treball, col·legues d'altres especialitats i autoritats sanitàries i educatives en general.

b) Professionals i científiques:

Cooperació i abordatge multidisciplinari en el tractament de les diverses patologies que originen el tractament mèdic-quirúrgic.

Conformitat amb la missió de servei cap als pacients i la societat a què obliga l'exercici de la medicina.

Percepció de la multiplicitat de funcions que els metges especialistes han d'exercir en l'àmbit del Sistema Nacional de Salut.

Reconeixement del dret dels pacients a una assistència ràpida i digna en condicions d'equitat.

Atenció preferent cap a les necessitats dels pacients i de les seves famílies amb especial referència al dret d'informació.

Consciència de la repercussió econòmica de les decisions.

Preocupació pels aspectes deontològics i ètics de la medicina en general i de la Dermatologia MQV en particular.

Col·laboració amb els poders públics, societats científiques i organitzacions nacionals i internacionals

Assumir la pràctica clínica basada en l'evidència científica.

Consciència de la importància d'una formació científica i clínica el més sòlida possible.

Participació personal en el desenvolupament de les funcions assistencial, docent i científica de l'especialitat.

2. Duració de la formació.

La duració de la formació a la unitat docent de Dermatologia es de 4 anys.

Calendari de rotacions

Any Residència	Dispositiu	Durada
R1		
Dermatologia	Servei Dermatologia	2 mesos
Medicina Interna	Servei Medicina Interna	2 mesos
Reumatologia	Servei Reumatologia	1 mes
Malalties Infeccioses	Servei Malalties Infeccioses	2 mesos
Urgències	Servei d'Urgències	1 mes
Cirurgia Maxil·lofacial	Servei Cirurgia Maxilofacial	2 mesos
Anatomia Patològica	Servei d'Anatomia Patològica	1 mesos
R2		
Biologia Molecular	Servei d'Anatomia Patològica	0,5 mesos
Dermatologia	Servei Dermatologia	9 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patològica	1 mes
Malalties de transmissió Sexual	Unitat MTS CAP Drassanes Vall d'Hebron	0,5 mesos
R3		
Dermatologia	Servei Dermatologia	10 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patologia	1 mes
R4		
Dermatologia	Servei Dermatologia	10 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patologia	1 mes

3. Competències professionals per assolir segons l'any de residència, detallant activitats assistencials i calendari de rotacions.

Per constatar la progressió en la formació del resident de Dermatologia, seguint el llibre de formació del mateix, amb la finalitat de garantir que hagi assolit el nivell necessari per exercir de forma responsable i adequada l'especialitat en el Sistema Nacional de Salut hem escollit un format de portafoli. S'hi recullen les diverses etapes que va recorrent. El principal objectiu és que aprengui els coneixements teòrics i les habilitats pràctiques que li permetin diagnosticar i tractar les dermatosis comuns i menys comuns reflectides en el programa de formació i alhora adquireixi les bases de l'epidemiologia clínica i la prevenció (aplicades al càncer cutani, les dermatosis contagioses i ocupacionals i les infeccions de transmissió sexual), la bioestadística mèdica, la gestió sanitària i d'economia de la salut. Ha d'obtenir així mateix la suficient base científica per analitzar des d'un punt de vista crític els progressos biomèdics reflectits en els articles de l'especialitat i l'estímul per interessar-se per la recerca clínica.

Aquesta progressió s'estructura en anys de residència, durant cada un dels quals es realitzen diferents rotacions.

Per a cada rotació es detallen:

- Els coneixements a obtenir, que ineludiblement s'han de fonamentar en l'estudi individual, encara que es complementen amb els comentaris sobre el propi pacient, realitzats per un metge expert, i les sessions clíniques que es realitzen en cada servei.

Els nivells de responsabilitat s'especifiquen en cadascuna de les rotacions segons els objectius a assolir.

- Les habilitats de comunicació escrita (desenvolupades a través de la realització d'històries clíniques, notes d'ingrés i informes clínics supervisats i la preparació de pòsters i articles científics)
- Les habilitats de comunicació oral, que ocupen més del 30% real d'actuació del propi metge en el seu quefer diari, desenvolupades a través de la informació a pacients sobre la dermatosi que pateix, les proves a realitzar per descartar altres alternatives, i el tractament a aplicar, de forma detallada, i la presentació de sessions clíniques en el propi servei i la resta de serveis pels quals passa, amb les consegüents correccions i recomanacions dels adjunts responsables, i la presentació de comunicacions orals en reunions i congressos.
- Les habilitats diagnòstiques desenvolupades gràcies a l'aprenentatge de:
  - Realitzar biòpsies cutànies en les seves diferents modalitats: "punch", falca, "afaitat"
  - Escollir amb precisió el lloc idoni on realitzar i interpretar de forma correcta els resultats gràcies a la formació en Dermatopatologia
  - Realitzar exàmens directes al microscopi de mostres de pell per a la visualització de l'àcar de la sarna, d'hifes de fongs mitjançant la tinció del KOH, de cèl·lules acantolítiques o infectades per virus herpes mitjançant el test de Tzank
  - Diferenciar mitjançant Dermatoscòpia els diversos tumors pigmentats (nevus comuns i atípics, nevus blaus, melanoma, carcinoma basocel·lular pigmentat, queratosi seboreica, dermatofibromas, angiomes trombosados, etc)
  - Indicar correctament i interpretar el significat clínic dels tests Epicutaneos (test del pegat estàndard i específic de cada professió per a les dermatitis al·lèrgiques de contacte)

- Indicar i interpretar correctament les proves de Fotobiologia (foto-test, fotopatch-test) per a l'estudi de les fotodermatosis,
- Les habilitats terapèutiques suficients per:
  - Dominar els conceptes bàsics i farmacològics de la terapèutica tòpica (per tal d'escollir en quin tipus de dermatosis i en què localització s'ha d'utilitzar un determinat excipient, els diferents fàrmacs tòpics, les propietats i efectes secundaris, i en què de vegades és preferible el tractament tòpic
  - Escollir les dermatosis en què ha de prescriure un tractament sistèmic, coneixent les indicacions, alternatives, contraindicacions i complicacions de cada un d'ells (antihistamínics, antibiòtics, antifúngics, antivírics, AINEs i corticoides, retinoides, immunosupressors, tractaments biològics)
  - Realitzar fototeràpia UVB (TL01) i fotoquimioteràpia (PUVA) en dermatosis inflamatòries cròniques com la psoriasi i limfomes cutanis T, amb domini de la tècnica, les indicacions, alternatives, contraindicacions i complicacions de les mateixes
  - Realitzar correctament un curetatge i / o electrocirurgia (electrocoagulació, electrofulguración, electrodisecación) de tumors cutanis benignes i malignes (prèvia presa de biòpsia),
  - Realitzar correctament crioteràpia de tumors epidèrmics benignes (i de carcinomes seleccionats)

La correcta realització d'aquestes tècniques s'adquireix mitjançant el seu ús repetit encara que és obligat prèviament estudiar les seves característiques. L'adjunt expert realitzarà les correccions oportunes en les fases inicials de l'aprenentatge i certificarà que s'ha assolit l'objectiu en fases més avançades de la formació.

- Les habilitats quirúrgiques suficients per dominar la tècnica de la cirurgia dermatològica amb bisturí en el tractament de tumors cutanis benignes i malignes, enumerant quines són les indicacions de cadascuna de les tècniques i les seves alternatives i complicacions. Per a això realitzarà un nombre suficient de:
  - Extirpacions en falca i tancament directe
  - Extirpacions complexes i tancament amb els diferents tipus de penjalls
  - Extirpacions complexes i tancament mitjançant empelts, previ aprenentatge dels diferents materials de sutura, els anestèsics locals i els diversos tipus d'anestèsia (local, regional). En tot cas s'ha d'escollir correctament la més adequada en cada circumstància i justificar l'ús de la

mateixa.

La correcta realització d'aquestes tècniques s'adquireix mitjançant el seu ús repetit encara que és obligat prèviament estudiar les seves característiques. L'adjunt expert realitzarà les correccions oportunes en les fases inicials de l'aprenentatge i certificarà que s'ha assolit l'objectiu en fases més avançades de la formació.

- Les activitats científiques realitzades, en forma de participació activa en sessions clíniques, presentació de comunicacions i realització d'articles i l'assistència a cursos i congressos relacionats amb l'especialitat
- Finalment i seguint les recomanacions del programa de formació, en el portafoli, es potencia l'adquisició per part del resident d'actituds i valors que caracteritzen la professió mèdica com són:
  - Tenir en compte les necessitats dels pacients que han d'anteposar als interessos propis
  - Mantenir un tracte correcte i una actitud empàtica amb els mateixos, mostrant consideració, respecte i sensibilitat cap a les seves necessitats
  - Proporcionar una informació precisa sobre procediments diagnòstics o terapèutics a realitzar
  - Les conductes ètiques de dedicació, integritat i responsabilitat professional, participant en decisions diagnòstiques o terapèutiques èticament compromeses
  - El respecte pels companys, incloent no només als metges sinó també al personal d'infermeria i auxiliar.
  - Potenciar l'autoaprenentatge i l'ús de les eines informàtiques per a l'obtenció de la informació mèdica
  - Recomenar el domini de l'anglès per tal de llegir fàcilment articles mèdics i realitzar comunicacions i publicacions en aquest idioma
  - Adquirir una mentalitat crítica respecte a la informació obtinguda a través dels articles mèdics
  - Conscienciar sobre l'impacte social i econòmic de les decisions preses, que s'han de basar sempre que sigui possible en l'evidència científica
  - Tenir en compte el cost de les exploracions i dels tractaments aplicats
  - Mantenir una actitud oberta i altruista de foment de la docència, per transmetre les experiències adquirides a residents més petits i a col·legues de l'especialitat pròpia i d'altres especialitats.

3.1. R1

1.- Calendari de rotacions

Any residència	Dispositiu	Durada
R1		
Dermatologia	Servei Dermatologia	2 mesos
Medicina Interna	Servei Medicina Interna	2 mesos
Reumatologia	Servei Reumatologia	1 mes
Malalties Infeccioses	Servei Malalties Infeccioses	2 mesos
Urgències	Servei d'Urgències	1 mes
Cirurgia Maxil·lofacial	Servei Cirurgia Maxilofacial	2 mesos
Anatomia Patològica	Servei d'Anatomia Patològica	1 mesos

1) DERMATOLOGIA

Fase d'adaptació i coneixement de la infraestructura, del personal i de l'activitat diària del Servei de Dermatologia.

- El resident de primer any s'adscriurà de forma rotatòria a la consulta externa de Dermatologia dels facultatius responsables de la rotació, on col·laborarà en el seguiment dels pacients visitats prèviament (“visites successives”) i realitzarà de forma autònoma la història clínica dels pacients que acudeixin per primer cop (“primeres visites”), proposant el diagnòstic diferencial, el diagnòstic més probable, les exploracions a realitzar i el tractament.
- Ha de mantenir actituds empàtiques amb els pacients, tant a l'entrevista clínica com a la fase de explicació de procediments diagnòstics i terapèutics. En aquest any ha de profunditzar en la transmissió de notícies, en la precisió de la informació sobre la gravetat d'un determinat procés i, en cas de cirurgia, en descriure amb detall la tècnica d'emplenar i les possibles complicacions, que han de quedar reflectides en el consentiment informat.
- Seguirà la seva formació en dermatopatologia gràcies a les sessions programades al respecte i a l'estudi individual.
- Seguirà la seva formació en dermatoscòpia gràcies a les sessions programades al respecte i a l'estudi individual.
- Col·laborarà coma cirurgià ajudant en tècniques de cirurgia cutània de nivell mitjà (penjolls simples en carcinomes basocel·lulars menors de 2 cm no localitzats en àrees de risc, carcinomes escamosos menors d'un cm no localitzats en àrees compromeses, ajudat per el metge adjunt responsable.

2) MEDICINA: Medicina Interna, Geriatria, Malalties Infeccioses, (5 mesos)

Coneixements: patologies clau

- Problemes mèdics habituals en Medicina Interna
  - MPOC
  - Insuficiència cardíaca
  - Febre d'origen desconegut
  - Artritis
  - Altres malalties comunes
  - Malalties sistèmiques amb manifestacions cutànies rellevants (vasculitis, col·lagenosis)
- Proves complementàries a sol·licitar per a la seva avaluació i despistatge
- Fàrmacs sistèmics: corticoides, antibiòtics, antiinflamatoris, citotòxics - metotrexate, azatioprina, ciclosporina A, i psicofàrmacs (indicacions en Dermatologia, dosificació, incompatibilitats i efectes secundaris)

Habilitats de comunicació escrita

- Realitzar 10 històries clíniques (interrogatori i exploració física): pacients amb patologies habituals diverses i, a ser possible, amb patologies complexes relacionades amb la Dermatologia (vasculitis, col·lagenosis, etc.). Discutir amb el tutor les històries realitzades.
- Realitzar, amb el tutor, les corresponents notes d'ingrés, plantejant el diagnòstic diferencial, descrivint les proves a realitzar en cadascuna d'aquestes situacions i plantejant el tractament adequat.
- Participar en 10 informes clínics d'alta, sota la supervisió del tutor.

Guardar una còpia de cada un d'aquests documents en el portafoli, ja que serviran per a l'avaluació del primer any.

Habilitats de comunicació oral

1. Informar el pacient sobre la importància de la seva malaltia, de les proves necessàries per a la seva avaluació i dels tractaments proposats i les seves alternatives

SERVEI D'URGÈNCIES

Coneixements: patologies clau

- Problemes mèdics habituals a urgències:

- Disnea
- Fiebre
- Crisis hipertensiva
- Dolor toràctic
- Dolor abdominal
- Dolor lumbar
- Cefalea
- Convulsions
- Coma
- AVC
- Idisrupció aguda
- Odesprés emergències
- Proves a realitzar en cada cas
- Protocols de tractament adequats per a cada situació.

Habilitats de comunicació escrita

- Realitzar 5 històries clíniques (interrogatori i exploració física) de pacients en situació urgent comú (dolor toràctic, dolor abdominal, dispnea, dolor lumbar, febre, cefalea, crisi hipertensiva, etc.), plantejant el diagnòstic diferencial, descrivint les proves a realitzar en cada d'aquestes situacions i plantejant el tractament adequat.
- Discutir amb el tutor les històries realitzades
- Realitzar, amb el tutor, 5 informes clínics d'alta

(Guardar una còpia de cada un d'aquests documents en el portafoli, ja que serviran per a l'avaluació del primer any)

Habilitats de comunicació oral

- Informar, juntament amb el tutor, el pacient i els seus familiars sobre la gravetat o no de la seva malaltia, de les possibles complicacions, de les proves necessàries per a la seva avaluació i dels tractaments proposats i les seves alternatives
- Presentar a les sessions del servei d'urgències.

CIRUGÍA MAXIL·LOFACIAL / DERMATOLÒGICA (2 mesos)

(Alternarà el quiròfan de cirurgia maxil·lofacial amb el de cirurgia dermatològica a CAP Sant Fèlix)

Coneixements: patologies clau

- Asèpsia quirúrgica (rentat de mans)
- Tipus d'agulles quirúrgiques i indicacions d'ús
- Principals materials de sutura útils per cosir la pell i el teixit subcutani i les seves indicacions
- Anestèsics locals: tipus, propietats, diferències, indicacions
- Anestèsia troncular de la cara i dels dits
- Tipus d'incisions i punts de sutura
- Cura de les ferides quirúrgiques i diferents tipus d'apòsits segons la regió anatòmica
- Complicacions de la cirurgia cutània, prevenció i solucions de les mateixes
- Anatomia de la cara: línies de tensió, vascularització i innervació
- Territoris de risc quirúrgic en la cirurgia de la cara i el coll

Habilitats quirúrgiques

- Ajudar a (segons estàndards) l'extirpació de tumors <1 cm sota anestèsia local. Tancar el defecte mitjançant falques o penjolls simples, (penjoll romboïdal, en illa, lobulat, de rotació). Descriure les indicacions d'aquesta tècnica, les principals complicacions i els fonaments de la mateixa.
- Sota anestèsia local ajudar almenys 5 falques cutànies (segons estàndards)

Competències d'actituds

- Mantenir consideració i un tracte respectuós amb el pacient i els companys
- Mostrar interès per aprendre, especialment les competències quirúrgiques
- Assistència i puntualitat
  - Compliment de l'horari establert
  - Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

Activitats científiques

- Assistències a les sessions del servei. Presentar les sessions que se li corresponguin

REUMATOLOGIA

Coneixements

- Conèixer en profunditat les manifestacions sistèmiques de les malalties autoimmunes del col. lagen d'interès per al dermatòleg, sobretot del lupus eritematós sistèmic, la dermatomiositis, l'esclerodèrmia i el Sd. Sjögren.

- Aprendre els criteris de classificació de les diferents connectivopaties i les exploracions complementàries a realitzar en cas de sospita d'artropatia/malaltia sistèmica.
- Identificar als pacients amb psoriasi i risc d'artropatia psoriàsica i els criteris de derivació a reumatologia.
- Conèixer les síndromes autoinflamatores més freqüents que poden acompanyar-se de lesions cutànies.
- Conèixer en profunditat els marcadors d'autoimmunitat necessaris per al diagnòstic de les diferents connectivopaties i interpretar els resultats.
- En definitiva, aprendre a orientar al pacient amb malaltia cutània i risc de malaltia autoimmune sistèmica o artropatia i els criteris de derivació o de consulta multidisciplinària amb reumatologia.

Habilitats

Habilitats de comunicació escrita

- Realitzar **10 històries clíniques** (interrogatori i exploració física)
- Discutir amb el tutor les històries realitzades
- Realitzar les corresponents notes d'ingrés, plantejant el diagnòstic diferencial, describint les proves a realitzar en cadascuna de les situacions i plantejar el tractament adequat
- Discutir amb el tutor aquestes notes d'ingrés
- Realitzar **10 informes clínics d'alta** (sota la supervisió del tutor)
- Discutir amb el tutor aquests informes clínics

Habilitats de comunicació oral

Informar al pacient sobre la importància de la seva malaltia, de les proves necessàries per a la seva avaluació i els tractaments proposats i les seves alternatives.

ANATOMIA PATOLÒGICA

La rotació es distribuirà de la següent manera, durant una setmana realitzaran treball corresponent a tècniques d'inclusió i processament de mostres, la resta de la rotació es dedicarà a l'estudi específic de la patologia.

Sessió mensual de formació, l'últim dijous de cada mes.

Sessió setmanal de formació en Anatomia Patològica per a residents els dimecres de 8 a 9 h

Coneixements

1. Descriure el processament de les mostres i les tècniques histopatològiques i immunopatològiques bàsiques aplicades a l'estudi de les mostres de biòpsies cutànies.
2. Reconèixer al microscopi les principals lesions elementals histopatològiques de tipus inflamatori i tumoral
3. Descriure les lesions elementals histopatològiques de tipus inflamatori:
  - Alteracions epidèrmiques: hiperqueratosi, paraqueratosi, acantosi, degeneració vacuolar, espongiosi, acantolisis, disqueratosis
  - Patrons inflamatoris dèrmics: infiltrat en banda, nodular, difús, perivascular / vasculitis, perianexial, granulomatós
  - Paniculitis: lobulillar i septal.
4. Descriure els patrons tumorals i immunohistoquímics dels tumors epitelials, melanocítics, mesenquimals -incloent fibroblàstics, limfocitaris, vasculare i nerviosos-, i subcutanis.
5. Diferenciar infiltrat inflamatori i proliferació tumoral
6. Diferenciar tumor benigne i maligne

Actituds

- Mantenir una actitud de col·laboració i respecte amb els companys
- Assistència i puntualitat
  - Compliment de l'horari establert
  - Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

Cursos a realitzar

Programes de formació continua R1

Curs de protecció radiològica

(Presentació de certificat)

AVALUACIÓ DEL PRIMER ANY DE RESIDÈNCIA

Avaluació per part del tutor del llibre de resident i del registre documental de les valoracions dels diferents metges responsables de cada rotació.

3.2. R2

1.- Calendari de rotacions

Any residència	Dispositiu	Durada
R2		
Biologia Molecular	Servei d'Anatomia Patològica	0,5 mesos
Dermatologia	Servei Dermatologia	9 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patològica	1 mes
Malalties de transmissió Sexual	Unitat MTS CAP Drassanes Vall d'Hebron	0,5 mesos

BIOLOGIA MOLECULAR

Coneixements:

- Hibridació *in situ* "convencional"
- Noves tècniques d'hibridació *in situ*
  - Combinació de les tècniques d'hibridació *in situ* amb tècniques d'identificació cel·lular
- RNA:
  - Extracció
  - Anàlisi
    - RT-PCR
    - PCR
    - PCR quantitativa
- 5.- DNA
  - Extracció
    - Manual
    - Automàtica
    - A partir de mostres en parafina
- Anàlisi:
  - IgH
  - TCR
  - BCL2
  - FLT3
  - Detecció de *Mycobacterium tuberculosis*

DERMATOLOGIA

Dermatologia general

Coneixements generals: patologies clau

1. Bioquímica de la pell sana
2. Embriologia de la pell
3. Biologia i cinètica de l'epidermis i els seus annexos
  - a. Biologia del queratinocito
  - b. Biologia del melanòcit
  - c. Biologia del pèl, de les glàndules sudorípares i sebàcies i de les ungles
  - d. Descriure amb detall els processos de queratinització, melanogènesi
4. Biologia de la dermis, de la membrana basal i de la unió dermo-epidèrmica
  - a. Biologia dels fibroblasts
  - b. Biologia de la matriu extracel·lular
  - c. Biologia dels vasos sanguinis
5. El sistema immune cutani
  - a. Biologia de la cèl·lula de Langerhans, de l'dendrocito i del macròfag dèrmic
  - b. Biologia del limfòcit T
  - c. Arribada del limfòcit T a la pell sana i malalta
  - d. Fisiopatologia de la urticària i la dermatitis al·lèrgica de contacte
    - i. Fisiopatologia de la psoriasi
  - f. Fisiopatologia dels limfomes de cèl·lules T
  - g. Autoanticossos
6. Descriure amb detall els processos de producció de col·lagen i reparació de les ferides.
7. Biologia tumoral i patogènesi dels carcinomes cutanis
8. Descriure en profunditat les característiques clíniques de les dermatosis comuns i les seves variants, el curs natural, les característiques genètiques i el pronòstic
  8. 1. Infeccions cutànies
    - a. Infeccions bacterianes
      - Per estreptococ (impetigen, estíma)
      - Per estafilococ (impetigen i síndrome de la pell escaldada estafilocócica, fol·liculitis i forunculosis, àntrax)
      - Infeccions bacterianes dels teixits tous (dermohipodermítis)
    - b. Virals cutànies
      - Infeccions per papil·lomavirus (berrugues cutànies i mucoses, carcinogènesi de les berrugues)

- Infeccions per herpes virus (herpes simple, herpes zòster, varicel·la)
  - Infeccions per poxvirus
  - c. Rickettsias (febre botonosa mediterrània)
  - d. Infeccions per micobacteris
    - Tuberculosi cutànies
    - Lepra
    - Micobacteriosis atípiques
  - i. Malalties cutànies per paràsits animals
    - Escabiosis o sarna
    - Polls
    - Altres malalties parasitàries
  - f. Micosis cutànies
    - Dermatofitosis
    - Candidiasi
    - Pitiriasi versicolor
8. 2. Dermatosi papuloescamosas
- a. Psoriasi
  - b. Dermatitis seborreica
  - c. Lliquen pla i dermatosi liquenoides
  - d. Pitiriasi rosada
- 8.3. Malalties vesiculoampollosas i pústules
- a. Pèmfigs
  - b. Penfigoides
  - c. Dermatitis herpetiforme
  - d. Dermatosi per IgA lineal de l'adult i dermatosi ampollosa crònica benigna infantil
- 8.4. Èczemes
- a. Dermatitis atòpica
  - b. Dermatitis de contacte al·lèrgica i irritativa. Dermatosi ocupacionals
  - c. Altres èczemes: dishidrosi, neurodermitis, èczema numular, dermatitis venosa, èczema craquelé
- 8.5. Trastorns de la pigmentació
- a. Vitiligen i altres hipopigmentacions
  - b. Hiperpigmentació postinflamatoria
  - c. Hipermelanosis difusa i circumscrita

8.6. Patologia dels annexos cutanis

- a. Alopecies adquirides
  - Alopecies difuses (alopècia androgènica, efluvi telegènic i altres alopecies secundàries)
  - Alopecies localitzades (alopècia areata, tricotilomania i alopecies cicatricials)
- b. Hipertricosi i hirsutisme
- c. Trastorns de les glàndules sebàcies (acne, rosàcia, hidradenitis supurativa)
- d. Patologies comuns de les ungles

8.7. Urticària i angioedema

- a. Granuloma anular i necrobiosis lipoídica
- b. Panniculitis (eritema nodós, eritema indurado de Bazin, panniculitis pancreàtica)
- c. Patologia dels vasos sanguinis
  - Vasculitis cutànies
  - Úlceres venoses i arterials

9. Descriure les característiques clíniques dels tumors cutanis freqüents i les seves variants, el curs natural, les característiques genètiques i el pronòstic.

9.1. Tumors epidèrmics i annexals

- a. Tumors cutani-mucosos benignes i quists
- b. Lesions premalignes
- c. Carcinomes cutanis

9.2. Malformacions i tumors vasculars

- a. Tumors vasculars i proliferacions pseudotumorals
- b. Hemangiomes infantils
- c. Malformacions vasculars
- d. Altres angiomes benignes

9.3. Tumors fibrohistiocitaris

9.4. Limfomes cutanis

- a. Limfomes cutanis de cèl·lules T: Micosis fungoide, síndrome de Sézary, limfoma CD30 +

10. Enumerar les característiques diferencials d'aquestes dermatosis i tumors comuns, i les proves complementàries necessàries per a la seva diferenciació.

11. Descriure la semiologia dermatològica d'algunes malalties sistèmiques que afecten la pell: vasculitis, col·lagenosis (lupus, dermatomiositis, esclerodèrmia)

Habilitats de comunicació escrita.

- Realitzar un mínim de 20 històries clíniques estàndard d'erupcions i tumors cutanis, aplicant tècniques d'entrevista clínica (interrogatori detallat que inclogui qüestions obertes de tipus general i preguntes específiques - inici de la dermatosi, progressió posterior, relació amb irritants o al·lergens, relació amb el sol o amb la ingesta de fàrmacs, resposta a tractaments previs, antecedents familiars, etc.) i observant i descrivint el observat en llenguatge dermatològic (lesions elementals, localització regional i simptomatologia referida pel pacient), plantejant un diagnòstic diferencial raonat i proposant un diagnòstic específic i elaborant un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius.

Comentar la història amb el tutor o el metge adjunt responsable i realitzar les modificacions oportunes. Guardar una còpia de les històries en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any.

(Guardar una còpia de les històries i els comentaris en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)

Habilitats de comunicació oral.

- Explicar al pacient el significat i la importància de la seva malaltia, de manera empàtica i objectiva, i, si escau, les proves necessàries per a la seva avaluació i els tractaments proposats i les seves alternatives.
- Explicar amb detall les terapèutiques complexes, incloent informació per escrit de les mateixes.
- Presentar en sessió clínica 5 dels pacients historiatats defensant el diagnòstic proposat, els diagnòstics diferencials, les proves complementàries a realitzar i el pla terapèutic. Anotar en document a banda les propostes de la sessió i els acords assolits de forma raonada. Guardar el document en el portafoli.
- Realitzar una recerca bibliogràfica sobre cadascun dels 5 casos. Anotar les frases trobades que donin suport als arguments esgrimits en la sessió i la cita corresponent. Guardar aquests documents en el portafoli.

Habilitats diagnòstiques.

- Reconèixer en el malalt o sobre una imatge fotogràfica digital significativa la semiologia característica de les dermatosis comuns i dels tumors cutanis més freqüents

- Reconèixer en el malalt o sobre una imatge fotogràfica digital significativa la semiologia característica de les col·lagenosis i les vasculitis.
- Realització de 5 exàmens directes al microscopi (KOH per a la visualització d'hifes, l'àcar de la sarna ...)
- Realitzar almenys 10 biòpsies cutànies amb "punch", per "afaitat" oa falca, escollint la que proporciona major rendibilitat diagnòstica segons el tipus de dermatosis o tumor. Justificar l'elecció. Comentar amb el tutor.
- Realitzar almenys 3 test de Tzank (herpes, pèmfigs, etc.). Comentar els resultats dels mateixos amb el tutor.
-

Habilitats de terapèutica dermatològica

Terapèutica mèdica.

- Terapèutica tòpica: vehicles (solucions, locions, cremes, pomades, pols, pastes, gels, escumes, raonar les seves indicacions segons el grau d'inflamació i la localització de la dermatosi) i principis actius (foments, antibiòtics, antifúngics, antipruriginosos, reductors - quitrans i antralina-, càustics i citotòxics, antiinflamatoris - corticoides tòpics, immunosupressors i immunoestimuladores).
- Terapèutica sistèmica en Dermatologia (antibiòtics orals, antifúngics orals, antivírics, antihistamínics, corticoides orals, immunosupressors, retinoides)

Terapèutica física

- Realització d'un mínim de 10 crioteràpies, 10 curetatges i / o 10 electrocoagulacions (aprenentatge tutoritzat). Justificar l'elecció de la tècnica.

Altres habilitats

- Maneig de la càmera digital
- Tècniques de fotografia dermatològica (enquadrament, focus, brillantor, lluminositat, contrast, profunditat de camp, mida, il·luminació)
- Realitzar fotografies de lesions dermatoscòpiques

Activitats científiques

- Participació activa en les sessions del servei (sota tutorització) (sessions bibliogràfiques, seminaris monogràfics i sessions de casos clínics per presentar al servei).
- Presentació d'almenys 4 comunicacions orals o cartells ("pòsters") en les sessions de l'hospital, de la societat catalana de Dermatologia (Barcelona), al congrés Nacional de Dermatologia, o en les reunions dels grups de treball de l'AEDV. (G sa l'una còpia

del certificat de presentació dels mateixos en el portafoli per a l'avaluació del segon any de resident)

- Realització d'un mínim de dos articles científics: un de curt (carta al director, cas clínic, nota clínic, revisió per a una revista de difusió), que sigui acceptat en una revista nacional i un altre en forma d'original, per a ser enviat a una revista que estigui indexada al *Medline* o que tingui factor d'impacte.
- (Guardar una còpia de la carta d'acceptació del primer i de recepció del segon en el portafoli per a l'avaluació del segon any de resident)

Altres activitats

- Acompanyar en les interconsultes hospitalàries
- Consolidar el maneig de la càmera fotogràfica digital i de les aplicacions de l'edició d'imatges
- Realitzar guàrdies hospitalàries adscrit al servei de Medicina Interna.
- Responsabilitzar de l'estudi dels coneixements teòrics enumerats a l'inici, a més dels proposats per indicació del tutor.
- Encarregat de l'organització de les sessions d'Anatomia Patològica.
- Adquirir l'hàbit de l'aprenentatge autònom, de l'autoavaluació i de la interpretació científica de l'activitat diària.

Actituds

- Tenir cura especialment l'actitud amb els pacients ja que el resident comença a actuar de forma autònoma.
- Mantenir una actitud empàtica amb els pacientsdurante l'entrevista
- Realitzar educació sanitària sobre conductes de fotoevitació / fotoprotecció
- Donar informació precisa sobre mesures preventives en dermatitis infeccioses i infeccions de transmissió sexual.
- Mantenir una actitud de col·laboració i respecte amb els companys
- Mantenir una actitud docent amb l'R1
- Mantenir una actitud activa respecte a les sessions
- Assistència i puntualitat
- Compliment de l'horari establert
- Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

CONSULTES ESPECIALITZADES DINTRE DE LA SEVA ROTACIÓ EN DERMATOLOGIA.

PROVES EPICUTÀNIES.

Coneixements: patologies clau

- Dermatitis atòpica
- Dermatitis de contacte al·lèrgica i irritativa
- Altres dermatosis ocupacionals i de l'esport
- Dermatitis per plantes
- Espectre de la llum ultraviolada
- Interacció de la radiació ultraviolada amb les diferents cèl·lules de la pell
- Efectes perjudicials aguts i crònics de la radiació solar (cremada, fotoenvelliment, immunosupressió i carcinogènesi)
- Erupció solar polimorfa i altres fotodermatosi idiopàtiques
- Fotoal·lèrgia i fototòxia
- Fotoprotectors endògens i exògens i la seva manera d'acció.

Habilitats de comunicació escrita.

- Realitzar correctament específiques de dermatitis al·lèrgiques de contacte.

(Guardar una còpia de les històries en el portafoli per a l'avaluació del tercer any de residència)

Habilitats de comunicació oral.

- Explicar al pacient les repercussions de la seva al·lèrgia de contacte, especialment en cas de patologia professional i els passos a seguir.

Habilitats diagnòstiques.

- Realitzar 5 proves epicutànies. Anotar els al·lèrgens aplicats, la interpretació dels resultats de la prova i justificar la seva ocupació. (Guardar una còpia de les anotacions en el portafoli per a l'avaluació del tercer any de residència)

PSORIASIS

Coneixements

- Genètica i patogènesi de la psoriasi (coneixements en profunditat)
- Formes clíniques de psoriasi (psoriasi en gotes, psoriasi en petites plaques, eritrodèrmia, psoriasi pustulosa)
- Dermatopatologia de les diferents formes clíniques

- Classificació de la gravetat de la psoriasi (BSA, PASI)
- Repercussió de la psoriasi sobre la qualitat de vida del pacient (DLQI)
- Tractament tòpic de la psoriasi (vehicles segons localització, queratolítics, quitrans, antralina, corticoides tòpics, anàlegs de la vitamina D, derivats de la vitamina A)
- Fototeràpia UVB i PUVAteràpia
- Tractament sistèmic de la psoriasi (acitretino, metotrexat, ciclosporina, fàrmacs biològics immunosupressors -infliximab, etanercept, adalimumab, ustekinumab)

Habilitats de comunicació escrita

- Realitzar un mínim de 10 històries clíniques estàndard sobre pacients amb psoriasi, especialment de primeres visites, registrant antecedents personals i familiars, l'extensió i els tractaments previs i la resposta als mateixos i la repercussió de la psoriasi sobre la qualitat de vida del pacient), aplicant tècniques d'entrevista clínica, plantejant un diagnòstic diferencial raonat i elaborant un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius. Comentar la història amb el facultatiu responsable i realitzar les modificacions oportunes. Guardar una còpia de les històries en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any.

Habilitat de comunicació oral

- Comentar amb el pacient les principals opcions terapèutiques tòpiques, de fototeràpia o sistèmiques, explicant la posologia / mode d'aplicació de les mateixes, el benefici esperat i els seus efectes secundaris, per escollir la millor opció en cada cas. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions. Guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència.

UNITAT DE MALALTIES DE TRANSMISSIÓ SEXUAL CAP DRASSANES VALL D'HEBRON

Coneixements - patologies clau

- Infeccions de transmissió sexual
  - Epidemiologia i profilaxi de les infeccions de transmissió sexual (en profunditat)
  - Balanopostitis i vulvovaginitis (coneixements en profunditat)
  - Uretritis i cervicitis
    - Gonocòccia (coneixements en profunditat)

- Clamídia (coneixements en profunditat)
- Micoplasma (coneixements en profunditat)
- Ureaplasma (coneixements en profunditat)
- Malaltia inflammatòria pèlvica aguda en la dona (coneixements en profunditat)
- Síndrome de l'úlcer i l'adenopatia genital
  - Sífilis (coneixements en profunditat)
  - Limfogranuloma veneri (coneixements fonamentals)
  - Chancroide (coneixements fonamentals)
  - Granuloma inguinal (coneixements fonamentals)
- Herpes simple genital (coneixements en profunditat)
- Berrugues genitals
  - HPV (coneixements en profunditat)
  - Molluscum (coneixements en profunditat)
- Síndrome de la immunodeficiència adquirida
  - Manifestacions cutànies (coneixements fonamentals)
- Infestacions
  - Cabra (coneixements en profunditat)
  - Escabiasis (coneixements en profunditat)

DEMATOPATOLOGIA

Juntament amb l'estada en Dermatologia, el resident complementarà la seva formació en Dermatopatologia, on estarà 130 hores i aprendrà a identificar al microscopi la morfològia de les dermatosis i tumors comuns, un cop han finalitzat les tasques assistencials en el nostre servei.

Coneixements: patologies clau.

- Diferenciar queratinocito normal i el seu aspecte en les diverses capes de la pell, displàsico i neoplàsico.
- Diferenciar melanòcit normal, displàsico i neoplàsico.
- Identificar un fibroblast i la matriu extracel·lular mitjançant l'ús de tincions especials
- Identificar els limfòcits T, les cèl·lules de Langerhans, el dendrocito i el macròfag dèrmic mitjançant tincions especials
- Identificar mastòcits i cèl·lules plasmàtiques
- Identificar al microscopi

- Infeccions bacterianes: fol·liculitis i forunculosis, àntrax
- Virasi cutànies
  - Infeccions per papil·lomavirus (berrugues cutànies i mucoses, carcinogènesi de les berrugues)
  - Infeccions per herpes virus (herpes simple, herpes zòster, varicel·la)
  - Infeccions per poxvirus
- Infeccions per micobacteris
  - Tuberculosi cutànies
  - Lepra
  - Micobacteris atípics
- Sarna i picades d'insecte
- Dermatosi papuloescamosas (psoriasi, dermatitis seborreica. Lliquen pla i dermatosi liquenoides)
- Malalties vesiculoampol·losas i pústules (pèmfigs, penfigoides, dermatitis herpetiforme, dermatosi per IgA lineal de l'adult i dermatosi ampol·losa crònica benigna infantil)
- Èczemes (dermatitis agudes i dermatitis cròniques)
- Urticària i angioedema
- Granuloma anular i necrobiosi lipoídica
- Panniculitis (eritema nodós, eritema indurado de Bazin, panniculitis pancreàtica)
- Vasculitis cutànies
- Tumors epidèrmics i annexials (tumors epitelials benignes i quists, queratosis actíniques i malaltia de Bowen, carcinomes cutanis)
- Tumors melanocítics (nevis comuns i atípics, melanoma)
- Malformacions i tumors vasculars (tumors vasculars i proliferacions pseudotumorals, hemangiomes infantils, malformacions vasculars)
- Tumors fibrohistiocitaris comuns
- Limfomes cutanis (micosis fungoide, síndrome de Sézary, limfoma CD30 +)

Assistència a reunions, cursos i congressos:

Curs
Curs de formació continua R2
Curs de Cirurgia
Curs bàsic de Dermatoscopia
Curs de Dermatopatologia bàsica
Reunió del Grup Espanyol de Dermatologia Pediàtrica
Reunió del Grup Espanyol de Dermatopatologia
Reunió del Grup Espanyol de Cirurgia i oncologia cutànea
Congres Nacional de Dermatologia
Curs d'Introducció a l'Investigació AEDV
Reunió de Clínica en Dermatologia
Curs d'Infeccions en Dermatologia
Reunió mensual de la Secció Catalana de l'AEDV (presentar)
Reunió anual de Residents (presentar)

(presentació de certificat, afegir al portafoli)

3.AVALUACIÓ DEL SEGON ANY DE RESIDÈNCIA

(Les puntuacions poden variar en funció de les necessitats d'aprenentatge)

GRUP 1 (25 punts)

Coneixements

- Preguntes tipus test sobre els coneixements teòrics en Dermatologia

GRUP 2 (25 punts)

Habilitats de comunicació oral

- Habilitat de comunicació amb el pacient (empatia i grau de comprensió del patiment del pacient, comunicació del diagnòstic, de les proves a realitzar i del tractament) (5 punts)
- Exposicions a les sessions (5 punts)

Habilitats de comunicació escrita

- Avaluació de les històries clíniques, notes d'ingrés i informes clínics continguts en el portafoli (7 punts)

Actitud del resident

- Consideració i respecte pel pacient i els companys, capacitat de crítica i d'expressar punts de vista, interès i motivació, puntualitat (8 punts).

GRUP 3 (25 punts)

Habilitats pràctiques

- Habilitat en la realització de electrocoagulacions i / o curetatges, realització de crioteràpies (5 punts)
- Habilitat en la realització de falques cutànies (10 punts) Habilitat en la realització de penjalls i empelts (10 punts)

GRUP 4 (25 punts)

Activitats científiques

1. Participació en les sessions clíniques i bibliogràfiques del servei (llibre del resident signat) (5 punts)
2. Realització de comunicacions orals i cartells (fotocòpia de la presentació) (10 punts)
3. Realització d'un article científic (carta de recepció / acceptació de l'article) (10 punts)

3.3. R3

1.- Calendari de rotacions

Any residència	Dispositiu	Durada
R3		
Dermatologia	Servei Dermatologia	10 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patologia	1 mes

DERMATOLOGIA

DERMATOLOGIA GENERAL

- El resident de tercer any s'adscriurà de manera rotatòria a la consulta externa de Dermatologia dels facultatius responsables de la rotació, on col·laborarà en el seguiment de pacients visitats prèviament ("visites successives") i realitzarà de

forma autònoma la història clínica dels pacients que acudeixen per primera vegada ("primeres visites"), proposant el diagnòstic diferencial, el diagnòstic més probable, les exploracions a realitzar i el tractament.

- Ha de mantenir actituds empàtiques amb els pacients, tant en l'entrevista clínica com en la fase d'explicació de procediments diagnòstics i terapèutics. En aquest any s'ha d'aprofundir en la transmissió de males notícies, en la precisió en la informació sobre la gravetat d'un determinat procés i, en cas de cirurgia, en descriure amb detall la tècnica a emprar i les possibles complicacions, que han de quedar reflectides en el consentiment informat.
- Seguirà la seva formació en dermatopatologia gràcies a les sessions programades al respecte i l'estudi individual
- Seguirà la seva formació en dermatoscòpia gràcies a les sessions programades al respecte i l'estudi individual
- Realitzarà com a primer cirurgià tècniques de cirurgia cutània de nivell mitjà (penjolls simples en carcinomes basocel·lulars menors de 2 cm no localitzats en àrees de risc, carcinomes espinocel·lulars menors de 1 cm no localitzats en àrees compromeses, ajudat pel metge adjunt responsable.
- Col·laborarà com a cirurgià ajudant a extirpacions complexes (carcinomes basocel·lulars majors de 2 cm, recidivants o situats en àrees de risc, carcinomes espinocel·lulars majors d'1 cm, melanomes i ampliació de marges).

Coneixements: patologies clau

- Consolidar els coneixements adquirits al llarg de R1 i R2
- Infeccions
  - Infeccions de teixits tous (cel·lulitis i fascitis necrotitzants)
  - Altres infeccions bacterianes poc habituals
  - Manifestacions o complicacions extracutànees del pacient amb un procés infecció dermatològic greu (SPEE, SST, dermohipodermis necrotitzants i no necrotitzants).
  - Manifestacions cutànies de les infeccions sistèmiques
  - Altres virasi cutànies poc habituals
  - Lepra. Formes clíniques i tècniques d'exploració i despistatge.
  - Micobacteriosis atípiques
  - Altres micosis superficials i profundes poc habituals
- Dermatosi papuloescamosas

- Psoriasi
- Síndrome de Reiter
- Eritrodermias
- Altres processos papuloescamosos menys habituals (ictiosi, eritroqueratodermias, malaltia de Darier, pitiriasi rubra pilar, queratodermias congènites i adquirides)
- Dermatitis butllofes i pústules
  - Síndrome de Stevens-Johnson / necròlisi epidèrmica tòxica
  - Dermatitis per IgA lineal de l'adult i dermatitis ampollosa crònica benigna infantil
  - Malaltia de Hailey-Hailey
  - Epidermolisis ampol·loses
  - Altres malalties ampol·loses poc habituals
  - Malalties vesículo-butllofes i pústules del nadó
  - Pustulosis pam-plantars
  - Altres pustulosis poc habituals
- Discromies: Hiperpigmentació lineal i reticulada
- Patologia de les glàndules sudorípares ecrines i apocrines
- Dermatitis de l'embaràs
- Dermatitis per fred
- Dermatitis granulomatoses no infeccioses
- Hipertròfies dèrmiques
- Lipodistròfies
- Trastorns vasculars que es reflecteixen en la pell
  - Porpra i trastorns de la coagulació
  - Altres trastorns vasculars poc comuns
- Dermatologia regional
  - Dermatitis inflamatòries i infeccioses de la cavitat bucal i els llavis
  - Dermatitis inflamatòries i infeccioses de la regió genital i perianal d'origen no veneri
- Trastorns del teixit connectiu
  - Morfea i líquen escleroatròfic
  - Lupus eritematós
  - Dermatomiositis

- Esclerodèrmia
- Altres malalties reumàtiques
- Manifestacions cutànies de malalties internes
  - Dermatosis neutrofílicas
  - Dermatosis paraneoplásicas
  - Altres malalties sistèmiques
  - Manifestacions o complicacions extracutànees del pacient amb un procés dermatològic no infecció greu (malalties ampul·loses, eritrodermias, erupcions molt extenses, etc.).
- Psicodermatologia
- Tumors i hamartomes
  - Tumors d'origen neural i neuroendocrí
  - Tumors fibrohistiocitarios
  - Tumors d'origen muscular, adipós i cartilaginós
  - Diferències dermatoscòpiques entre un tumor pigmentat benigne i maligne
  - Característiques clínicopatològiques, estadiatge i pronòstic dels limfomes cutanis B i T comuns, i amb més detall de la micosi fungoide i la síndrome de Sézary
  - Metàstasis cutànies
  - Conducta a seguir per a l'estudi i el tractament del carcinoma basocel·lular "difícil" (majors de 2 cm, localitzats en regions periorificiales, recidivants, etc), segons el protocol del comitè de tumors de l'Hospital Arnau de Vilanova
  - Conducta a seguir per a l'estudi i tractament del carcinoma espinocel·lular, segons el protocol del comitè de tumors de l'Hospital Arnau de Vilanova
- Terapèutica
  - Descriure el maneig intrahospitalari dels pacients amb dermopaties greus (malalties ampul·loses, eritrodermias, erupcions molt extenses, etc.).
  - (E l coneixement teòric sobre aquestes dermatosis es pot aconseguir parcialment per comentaris sobre el pacient en la pròpia consulta però la majoria s'han d'adquirir mitjançant l'estudi individual)

Habilitats de comunicació escrita.

- Realitzar un mínim de 20 històries clíniques estàndard d'erupcions i tumors cutanis, especialment de primeres visites de l'adjunt responsable o de pacients ingressats, aplicant tècniques d'entrevista clínica (interrogatori detallat que inclogui qüestions obertes de tipus general i preguntes específiques -inici de la dermatosi, progressió posterior, relació amb irritants o al·lèrgens, relació amb el sol o amb la ingesta de fàrmacs, resposta a tractaments previs, antecedents familiars, etc-) i observant i descrivint el observat en llenguatge dermatològic (lesió elemental, localització regional i simptomatologia referida pel pacient), plantejant un diagnòstic diferencial raonat i proposant un diagnòstic específic, i elaborant un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius. Comentar la història amb el tutor o el metge adjunt responsable i realitzar les modificacions oportunes. Guardar una còpia de les històries en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any.

(Guardar una còpia de les històries i els comentaris en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)

Habilitats de comunicació oral.

- Realitzar educació sanitària sobre les conductes de fotoevitació / fotoprotecció en pacients de pell clara, en pacients amb múltiples nevus i en els nens. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions (guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)
- Informar el pacient amb una piodermatitis sobre la naturalesa infecciosa i el risc de contagi de les mateixes, les mesures higièniques, les complicacions i la necessitat de complir el tractament de forma estricta. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Informar el pacient amb una dermatofitosi sobre la font de contagi de la mateixa, les mesures higièniques, les possibles complicacions i la necessitat de complir el tractament de forma estricta. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions especialment pel que fa a la durada de la teràpia.
- Informar el pacient amb candidiasi sobre la necessitat de corregir en la mesura possible els factors predisposants. Lliurar la informació per escrit. Afegir al portafoli aquestes instruccions.
- Informar el pacient amb pitiriasi versicolor sobre l'origen de la Malassezia, la hipopigmentació residual i el caràcter recidivant de la mateixa (guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)

- Informar a un pacient amb un herpes simple sobre la naturalesa contagiosa i recidivant de la infecció, els seus factors desencadenants i la necessitat d'evitar el contacte amb nens petits, especialment atòpics. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Informar els pacients amb herpes zòster sobre el curs benigne del mateix en nens i joves immunocompetents, que per tant no necessiten tractament específic; i sobre l'evolució, la possibilitat de complicacions, especialment neuràlgia postherpètica, i les opcions terapèutiques en pacients ancians i immunodeprimits. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Informar sobre la naturalesa autoinvolutiva de berrugues i mol·luscs i discutir amb el pacient o amb els seus pares les diverses opcions terapèutiques i els aspectes positius i negatius de les mateixes, per escollir la millor opció en cada cas. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions (guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)
- En dermatosis cròniques:
  - Explicar amb precisió i llenguatge comprensible el curs (intermitent o progressiu) i l'evolució (durada esperada dels brots i de la malaltia, autoinvolució espontània o no, complicacions si n'hi ha), de les dermatosis cròniques. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
  - En dermatosis cròniques comuns (acne, rosàcia, èczemes atòpic, numular i dishidròtic, etc), comentar amb el pacient les principals opcions terapèutiques tòpiques i sistèmiques explicant la posologia / mode d'aplicació de les mateixes, el benefici esperat i els seus efectes secundaris, per escollir la millor opció en cada cas. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- En dermatosis potencialment greus (vasculitis, connectivopaties, altres malalties sistèmiques, malalties ampul·loses, eritrodermies, etc):
  - Explicar de manera empàtica i positiva la importància de la malaltia amb la finalitat que el pacient compregui la necessitat d'exploracions i tractaments agressius. Previ comentari amb l'adjunt que li supervisa. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.

(Guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del segon any de residència)

- En dermatologia oncològica:

- Realitzar educació sanitària sobre les conductes de fotoevitació / fotoprotecció en tot pacient amb lesions actíniques premalignes i malignes. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Adoptar una actitud tranquil·litzadora en informar sobre baix risc d'un carcinoma basocel·lular petit. Ressaltar la major importància quan es localitza en una àrea de risc. Utilitzar en l'explicació conceptes fàcilment comprensibles pel pacient. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Explicar de manera comprensible la gravetat mitjana dels carcinomes espinocel·lulars petits i la major gravetat dels de més d'1 cm i / o si es localitzen en superfícies mucoses, encara que de forma correcta i mesurada. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Descriure amb precisió les diferents opcions terapèutiques a emprar en el tractament d'aquests tumors, comentar-les amb el pacient per fer-lo partícip de la decisió a adoptar. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- En cas d'escollir cirurgia amb bisturí, descriure amb precisió la tècnica quirúrgica a emprar, les molèsties ocasionades, els resultats i les possibles complicacions. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.

Després de la informació detallada i precisa, obtenir el consentiment informat sobre els procediments diagnòstics i / o la terapèutica a realitzar en cada un d'aquests casos, en presència de l'adjunt responsable.

Habilitats diagnòstiques

- Aprofundir en el diagnòstic dermatopatològic de dermatosis i tumors menys comuns. Descriure la immunohistoquímica fonamental dels principals tumors i limfomes de la pell.
- Aprofundir en el diagnòstic dermatoscòpic. Diferenciar lesió melanocítica benigna, nevus clínicament atípic i melanoma
  - Fer fotografies dermatoscòpiques digitals de 10 tumors melanocítics diversos, que incloguin lesions benignes, nevus melanocítics atípics i melanomes (MES, MMN, MLA, LMM) i descriure les seves característiques diferencials.

(Guardar una còpia de les fotografies en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any)

Habilitats terapèutiques

Habilitats quirúrgiques.

- Realitzar un mínim de 10 biòpsies en falca de regions complexes: regió ocular, genitals, cavitat oral, matriu unguial.
- Previ comentari amb l'adjunt responsable, realitzar com a primer cirurgià un mínim de 15 tècniques de cirurgia cutània de nivell mitjà (penjolls simples -de rotació, de transposició, d'avanç, subcutanis en illa- en carcinomes basocel·lulars menors de 2 cm, no localitzats en àrees de risc, carcinomes espinocel·lulars menors de 1 cm no localitzats en àrees compromeses), ajudat pel metge adjunt responsable. Descriure el procediment.
- Col·laborar com a cirurgià ajudant a extirpacions complexes (carcinomes basocel·lulars majors de 2 cm, recidivants o situats en àrees de risc, carcinomes espinocel·lulars majors d'1 cm, melanomes i ampliació de marges).
- Realitzar cures de les ferides quirúrgiques, col·locar apòsits i embenats.

CONSULTES ESPECÍFIQUES DINTRE DE LA ROTACIÓ PER DERMATOLOGIA.

FOTOTERÀPIA (UVB) I FOTOQUIMITERÀPIA (PUVA)

Coneixements

- Enumerar les indicacions de la fototeràpia i la fotoquimioteràpia i el maneig d'aquesta terapèutica en cadascuna de les dermatosis susceptibles de ser tractades amb alguna de les dues.
- Enumerar els efectes secundaris aguts de la fototeràpia i de la fotoquimioteràpia sobre la pell.
- Descriure els efectes secundaris crònics de la fototeràpia i de la fotoquimioteràpia sobre la pell.
- Enumerar les contraindicacions de la fototeràpia i de la fotoquimioteràpia.

Habilitats de comunicació oral.

- Després de descartar fotodermatosis o presa de fàrmacs fotosensibilitzants, explicar al pacient correctament i amb detall en què consisteix la fototeràpia UVB de banda estreta i els efectes esperats.
- Després de descartar fotodermatosis o presa de fàrmacs fotosensibilitzants, explicar al pacient correctament i amb detall en què consisteix la a

fotoquimioteràpia amb PUVA sistèmic, els efectes esperats i els seus efectes secundaris.

Habilitats terapèutiques.

- Realitzar correctament fototeràpia UVB de banda estreta a pacients amb psoriasi o amb altres dermatosis (dosi, nombre de sessions, manteniment, etc.). Realitzar una memòria i guardar una còpia de la mateixa en el portafolis.
- Realitzar correctament fotoquimioteràpia PUVA a pacients amb psoriasi o amb altres dermatosis (dosi, nombre de sessions, manteniment, etc.). Realitzar una memòria i guardar una còpia de la mateixa en el portafolis.
- Treballar conjuntament amb la infermera responsable de l'PUVA (revisar la casuística, realitzar estudis) sota la supervisió de l'adjunt responsable de la Unitat de Fototeràpia.

MELANOMA I LESIONS PIGMENTADES

Coneixements. Patologies clau

- Descriure amb detall els processos de melanogènesi
- Biologia tumoral i patogènesi dels tumors melanocítics
- Neoplàsies melanocítiques benignes i hiperplàsies melanocítiques
  - Nevus melanocític congènit i nevus spilus (coneixements en profunditat)
  - Nevus melanocítics comuns adquirits (juntural, compost i intradèrmic) (coneixements en profunditat)
  - Nevus blau (coneixements en profunditat)
  - Nevus de Spitz i nevus de Reed (coneixements en profunditat)
- Lentigen simple i lentigen solar (coneixements en profunditat)
- Nevus melanocític atípic (coneixements en profunditat)
  - Síndrome del nevus displàsic (coneixements en profunditat)
- Neoplàsies melanocítiques malignes
- Melanoma *in situ* i lentigen maligne (coneixements en profunditat)
  - Melanoma d'extensió superficial (coneixements en profunditat)
  - Melanoma nodular (coneixements en profunditat)
  - Melanoma sobre lentigen maligne (coneixements en profunditat)
  - Melanoma lentiginoso acral (coneixements en profunditat)
  - Síndrome del melanoma familiar (coneixements en profunditat)

Habilitats de comunicació oral.

- Realitzar educació sanitària sobre les conductes de fotoevitació / fotoprotecció. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Informar sobre el pronòstic en funció de la classificació de gravetat del melanoma. Utilitzar en l'explicació conceptes fàcilment comprensibles pel pacient, emprant les tècniques de "com donar males notícies". Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.
- Descriure amb precisió les diferents opcions terapèutiques a emprar en el tractament del melanoma, comentar-les amb el pacient per fer-lo partícip de la decisió a adoptar. Assegurar-se que el pacient ha comprès les explicacions.

Habilitats de comunicació escrita.

- Realitzar un mínim de 10 històries clíniques en pacients que consultin per tumors melanocítics.
- Aplicar les tècniques d'entrevista clínica (interrogatori detallat que inclogui qüestions obertes de tipus general i preguntes específiques -fototipo, hàbits d'exposició solar laboral i recreacional, antecedents familiars, etc.).
- Descriure l'observat en l'exploració física mitjançant llenguatge dermatològic (lesions elementals, localització regional i simptomatologia referida pel pacient).
- Descriure l'observat en l'exploració dermatoscòpica mitjançant terminologia pròpia d'aquesta tècnica.
- Plantejar un diagnòstic diferencial raonat i proposar un diagnòstic específic.
- Elaborar un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius.

(Guardar una còpia de les històries en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any)

Comentar les històries amb el tutor o el metge adjunt responsable i realitzar les modificacions oportunes.

Habilitats diagnòstiques: Dermatoscòpia.

- Conèixer les eines i tècniques aplicades a la dermatoscòpia
  - a. Dermatoscòpia manual
  - b. Fotografia dermatoscòpica
  - c. Dermatoscòpia digital
- Anàlisi en 2 etapes
  - a. 1a etapa: Diferenciar entre tumor melanocític i no melanocític
  - b. 2a etapa: Diferenciar entre tumor melanocític benigne i maligne

- Realitzar exàmens dermatoscòpics de múltiples lesions pigmentades observades. Comentar les seves característiques amb el tutor.
- Fer fotografies dermatoscòpiques digitals de 10 tumors cutanis pigmentats diversos (nevus melanocítics comuns i atípics, nevus blau, melanomes -MMES, MMN, MLA, LMM-, carcinomes basocel·lulars pigmentats, queratosis seboreiques, dermatofibromas pigmentats, angiomes).

(Guardar una còpia de les fotografies en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any)

- Enumerar les característiques dermatoscòpiques dels principals tumors pigmentats, ressaltant les diferències entre lesions melanocítiques (nevus melanocítics comuns i atípics, nevus blau, melanoma, etc) i no melanocítiques (carcinoma basocel·lular pigmentat, queratosis seboreica, dermatofibroma, angioma trombosado).

Habilitats terapèutiques.

- Conducta a seguir per a l'estudi i tractament del melanoma cutani:
  - Descriure el tractament quirúrgic dels melanomes (ampliació de marges i biòpsia de gangli sentinella si escau) en funció del seu estadiatge.
  - Indicar el tractament adjuvant mitjançant interferó en aquells melanomes en què estigui indicat
  - Conèixer el tractament quimioteràpic, radioteràpic en aquells melanomes que es troben en progressió.

Activitats científiques

- Participació activa en les sessions del servei (baix tutorització) (sessions bibliogràfiques -escollir articles de tumors melanocítics d'una revista de dermatologia general, seminaris monogràfics de FMC, triant un tema de tumors melanocítics, sessions de casos clínics o comitè de tumors sobre tumors melanocítics i sessions de dermatoscòpia per presentar al servei).
- Presentació d'1 comunicació oral o cartell ("pòster"), centrada en tumors melanocítics.
- Si és possible, publicar el treball en una revista especialitzada amb *impact factor* o indexada en medline.

Actituts

- Tenir cura especialment l'actitud amb els pacients ja que el resident comença a actuar de forma autònoma.
- Mantenir una actitud empàtica amb els pacients durant l'entrevista
- Realitzar educació sanitària sobre conductes de fotoevitació / fotoprotecció
- Mantenir una actitud de col·laboració i respecte amb els companys
- Mantenir una actitud docent amb els residents menors
- Mantenir una actitud activa respecte a les sessions
- Assistència i puntualitat
  - Compliment de l'horari establert
  - Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA I GENODERMATOSIS

Coneixements: Patologies clau

- Principis bàsics de genètica (coneixements en profunditat)
- Bases genètiques de les dermatosis (coneixements en profunditat)
- Mosaïcisme i lesions lineals (coneixements en profunditat)
- Dermatitis atòpica (coneixements en profunditat)
- Ictiosis i ertitroqueratodermias (coneixements fonamentals)
  - Queratodermias congènites (coneixements fonamentals)
  - Malaltia de Darier (coneixements fonamentals)
- Malaltia de Hailey-Hailey (coneixements fonamentals)
  - Immunodeficiències primàries amb expressivitat cutània (coneixements fonamentals)
- Síndromes mastocítics
  - Mastocitosis cutànies (coneixements en profunditat)
    - Mastocitosis sistèmiques indolents, agressives i leucèmia mastocítica (coneixements fonamentals)
- Genodermatosis
  - Neurofibromatosi (coneixements en profunditat)
    - Esclerosi tuberosa (coneixements en profunditat)
    - Síndrome d'Ehlers-Danlos (coneixements en profunditat)
    - Pseudoxantoma elàstic (coneixements en profunditat)
    - Altres genodermatosis (coneixements fonamentals)
  - Malalties per dèficits enzimàtics (coneixements fonamentals)

- Síndromes d'envelliment prematur i poiquilodermias congènites (coneixements fonamentals)
- Displàsies ectodèrmiques (coneixements fonamentals)
- Signes cutanis de maltractaments en el nen (coneixements en profunditat)
- Hemangiomes i malformacions vasculars (coneixements en profunditat)
- Hamartomes més freqüents (coneixements en profunditat)
- Lesions de la línia mitjana (coneixements en profunditat)

Habilitats de comunicació oral.

- Explicar als familiars del pacient el significat i la importància de la seva malaltia, de manera empàtica i objectiva, i, si escau, les proves necessàries per a la seva avaluació i els tractaments proposats i les seves alternatives.
- Explicar amb detall les terapèutiques complexes.
- Explicar de forma clara els patrons d'herència en aquelles patologies amb herència mendeliana.
- Realitzar de forma adequada el consell genètic en aquells pacients que estigui indicat.

Habilitats de comunicació escrita.

- Realitzar un mínim de **10 històries clíniques** estàndard d'erupcions i tumors cutanis (annexos II i III del programa de formació), en pacients d'edat pediàtrica, vistos en consultes externes o a les interconsultes dels pacients ingressats a l'àrea de pediatria.
- Aplicar les tècniques d'entrevista clínica (interrogatori detallat que inclogui qüestions obertes de tipus general i preguntes específiques -inici de la dermatosi, progressió posterior, relació amb irritants o al·lèrgens, relació amb el sol o amb la ingesta de fàrmacs, resposta a tractaments previs, antecedents familiars, etc.).
- Descriure l'observat en l'exploració física mitjançant llenguatge dermatològic (lesions elementals, localització regional i simptomatologia referida pel pacient).
- Plantejar un diagnòstic diferencial raonat i proposar un diagnòstic específic.
- Elaborar un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius.

Guardar una còpia de les històries en el portafoli, ja que formaran part de l'avaluació del resident en acabar l'any.

Comentar les històries amb el tutor o el metge adjunt responsable i realitzar les modificacions oportunes.

Habilitats diagnòstiques.

- Reconèixer en el malalt o sobre una imatge fotogràfica digital significativa, la semiologia característica de les dermatosis comuns i dels tumors cutanis més freqüents.
- Indicar correctament les proves complementàries necessàries tenint en compte la patologia i edat del pacient.

Habilitats de terapèutica dermatològica infantil.

Terapèutica mèdica

Terapèutica tòpica:

En relació amb l'edat del pacient, el grau d'inflamació i la localització de la dermatosi:

- Indicar de forma correcta el vehicle (solucions, locions, cremes, pomades, pólvores, pastes, gels, escumes)
- Indicar de forma correcta el / els principis actius (foments, antibiòtics, antifúngics, antipruriginosos, reductors -alquitrans i antralina-, càustics i citotòxics, antiinflamatoris - corticoides tòpics, immunosupressors i immunoestimuladores).
- Indicar de forma correcta la posologia i durada del tractament.

Terapèutica sistèmica (antibiòtics orals, antifúngics orals, antivírics, antihistamínics, corticoides orals, immunosupressors, retinoides):

- Indicar de forma correcta el tractament sistèmic, tenint en compte, l'edat, la patologia cutània i les patologies associades del pacient.
- Indicar de forma correcta la posologia i durada del tractament.

Terapèutica física

- Realitzar crioteràpies, curetatges i / o electrocoagulacions (aprenentatge tutoritzat).
- Justificar l'elecció de la tècnica.

Activitats científiques

- Preparar una comunicació oral o un pòster durant la rotació, amb la finalitat de ser presentat a la reunió anual del Grup Espanyol de Dermatologia Pediàtrica de l'AEDV
- Si és possible, publicar el treball en una revista especialitzada amb *impact factor* o indexada en medline.

Actituts

- Mantenir una actitud respectuosa i empàtica amb els pacients i els seus familiars durant l'entrevista.
- Realitzar educació sanitària sobre conductes de fotoevitació / fotoprotecció.
- Donar informació precisa sobre mesures preventives en dermatitis infeccioses.
- Mantenir una actitud de col·laboració i respecte amb els companys.
- Assistència i puntualitat
  - Compliment de l'horari establert
  - Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

DEMATOPATOLOGIA

Juntament amb l'estada en Dermatologia, el resident complementarà la seva formació en Dermatopatologia, on estarà 130 hores i aprendrà a identificar al microscopi la morfopatologia de les dermatosis i tumors comuns, un cop han finalitzat les tasques assistencials en el nostre servei.

Coneixements: patologies clau.

- Diferenciar queratinocito normal i el seu aspecte en les diverses capes de la pell, displàsico i neoplàsic.
- Diferenciar melanòcit normal, displàsico i neoplàsic.
- Identificar un fibroblast i la matriu extracel·lular mitjançant l'ús de tincions especials
- Identificar els limfòcits T, les cèl·lules de Langerhans, el dendrocito i el macròfag dèrmics mitjançant tincions especials
- Identificar mastòcits i cèl·lules plasmàtiques
- Identificar al microscopi
  - Infeccions bacterianes: fol·liculitis i forunculosis, àntrax
  - Virals cutànies
    - Infeccions per papil·lomavirus (berrugues cutànies i mucoses, carcinogènesi de les berrugues)
    - Infeccions per herpes virus (herpes simple, herpes zòster, varicel·la)
    - Infeccions per poxvirus
  - Infeccions per micobacteris
    - Tuberculosi cutànies
    - Lepra
    - Micobacteris atípics

- Sarna i picades d'insecte
- Dermatosis papuloescamosas (psoriasi, dermatitis seborreica. Lliquen pla i dermatosis liquenoides)
- Malalties vesiculoampolloses i pústules (pèmfigs, penfigoides, dermatitis herpetiforme, dermatosis per IgA lineal de l'adult i dermatosis ampollosa crònica benigna infantil)
- Èczemes (dermatitis agudes i dermatitis cròniques)
- Urticària i angioedema
- Granuloma anular i necrobiosis lipoídica
- Panniculitis (eritema nodós, eritema indurado de Bazin, panniculitis pancreàtica)
- Vasculitis cutànies
- Tumors epidèrmics i annexials (tumors epitelials benignes i quists, queratosis actíniques i malaltia de Bowen, carcinomes cutanis)
- Tumors melanocítics (nevus comuns i atípics, melanoma)
- Malformacions i tumors vasculars (tumors vasculars i proliferacions pseudotumorals, hemangiomes infantils, malformacions vasculars)
- Tumors fibrohistiocitaris comuns
- Limfomes cutanis (micosis fungoide, síndrome de Sézary, limfoma CD30 +)

Assistència a reunions, cursos i congressos

Durant el tercer any de formació es recomana que el resident realitzi un curs de Dermatopatologia avançada i un curs de Dermatoscòpia avançada. Es recomana així mateix que acudeixi al congrés nacional de Dermatologia i a una reunió internacional, encara que per a l'assistència a les mateixes cal fer alguna comunicació.

Curs
Curs de Dermatopatologia avançada
Curs de Dermatoscopia bàsica
Reunió del Grup Espanyol de Dermatologia Pediàtrica
Reunió del Grup Espanyol de Dermatopatologia
Reunió del Grup Espanyol de Cirurgia i oncologia cutànea (presentar)
Congrés Nacional de Dermatologia (presentar)
Curs de Revisions Sistemàtiques AEDV
Reunió mensual de la Secció Catalana de la AEDV (presentar)
Jornada de la Dermatologia Catalana (presentar)

(presentació de certificat, afegir al portafoli)

3. Altres activitats

- Acompanyar en les interconsultes hospitalàries
- Consolidar el maneig de la càmera fotogràfica digital i de les aplicacions de l'edició d'imatges
- Responsabilitzar de l'estudi dels coneixements teòrics enumerats a l'inici, a més dels proposats per indicació del tutor.
- Encarregat de l'organització de les sessions clíniques del servei.
- Encarregat de la introducció de les dades en el registre informatitzat de melanoma maligne.
- Adquirir l'hàbit de l'aprenentatge autònom, de l'autoavaluació i de la interpretació científica de l'activitat diària.

AVALUACIÓ DEL TERCER ANY DE RESIDÈNCIA

(Les puntuacions poden variar en funció de les necessitats d'aprenentatge)

GRUP 1 (25 punts)

Coneixements

- Preguntes tipus test sobre aspectes teòrics de la dermatologia.

GRUP 2 (25 punts)

Habilitats de comunicació oral

- Habilitat de comunicació amb el pacient (empatia i grau de comprensió del patiment del pacient, comunicació del diagnòstic, de les proves a realitzar i del tractament) (5 punts)
- Exposicions a les sessions (5 punts)

Habilitats de comunicació escrita

- Avaluació de les històries clíniques, notes d'ingrés i informes clínics continguts en el portafoli (7 punts)

Actitud del resident

- Consideració i respecte pel pacient i els companys, capacitat de crítica i d'expressar punts de vista, interès i motivació, puntualitat (8 punts).

GRUP 3 (25 punts)

Habilitats pràctiques

- Habilitat en la realització de penjalls i empelts (avaluació del vídeo, 20 punts)
- Habilitat en la realització de fototeràpia UVB i PUVA (5 punts)

GRUP 4 (25 punts)**Activitats científiques**

- Participació en les sessions clíniques i bibliogràfiques del servei (llibre del resident signat) (5 punts)
- Realització de comunicacions orals i cartells (fotocòpia de la presentació) (5 punts)
- Realització de dos articles científics originals (carta de recepció / acceptació de l'article) (15 punts)

3.4. R4**1.- Calendari de rotacions**

Any residència	Dispositiu	Durada
R4		
Dermatologia	Servei Dermatologia	10 mesos
Dermatopatologia	Servei d'Anatomia Patologia	1 mes

Durant el quart any, el resident de Dermatologia de l'Hospital Universitari Parc Taulí passarà visita al servei de Dermatologia, atenent una consulta pròpia amb la supervisió d'un facultatiu consultor.

DERMATOLOGIA

Durant aquest any consolidarà els coneixements adquirits, afegint els específics del R4, les habilitats diagnòstiques, especialment les referides a dermatopatologia i dermatoscòpia, i perfeccionarà i ampliarà les habilitats quirúrgiques que li capacitin professionalment. Disposarà d'una consulta per atendre els seus propis pacients, sota la supervisió d'un facultatiu consultor, i serà l'encarregat de les interconsultes hospitalàries.

Al final d'aquest any ha de tenir els coneixements i habilitats suficients sobre la disciplina per exercir adequadament el paper de dermatòleg en el Sistema Nacional de Salut.

Continguts: patologies clau

- Tumorigènesi (coneixements en profunditat)
- Dermatologia pediàtrica
  - Trastorns congènits del pèl (coneixements fonamentals)
  - Manifestacions cutànies de les Immunodeficiències primàries
  - Altres genodermatosis (coneixements fonamentals)
  - Malalties per dèficits enzimàtics

- Síndromes d'envelliment prematur i poiquilodermias congènites
- Displàsies ectodèrmiques
- Fotodermatosis
  - Erupció solar polimorfa i altres fotodermatosis idiopàtiques
  - Fotoal·lèrgia i fototòxia
- Dermatitis eosinofíliques
- Xantomes i altres malalties per dipòsit
- Malalties perforants
- Anetodermias. Atròfies del teixit connectiu
- Síndrome d'oclusió microvascular
- Manifestacions cutànies de malalties metabòliques
  - Mucinosi
  - Amiloïdosi
  - Malalties per dipòsit
  - Porfíries
  - Calcificacions cutànies
- Malalties nutricionals
  - Tumors
  - Tumors annexials benignes i malignes
  - Tumors vasculars i proliferacions pseudotumorals
  - Altres angiomes benignes i angiosarcomes
  - Tumors d'origen neural i neuroendocrí
  - Tumors fibrohistiocitarios malignes
  - Tumors d'origen muscular, adipós i cartilaginós
  - Altres limfomes T que afecten primitivament la pell
  - Limfomes B que afecten la pell de forma primària o secundària
  - Altres processos limfoproliferatius i mieloproliferatives que afecten la pell
  - Histiocitosi
- Terapèutica
  - Terapèutica sistèmica en Dermatologia
  - Terapèutica física en Dermatologia: fototeràpia i fotoquimioteràpia, radioteràpia.
  - Cirurgia dermatològica
- Teledermatologia

Habilitats de comunicació escrita.

- Guardar al portafoli una còpia de 20 primeres històries clíniques estàndard ja sigui d'erupcions, d'ITS o de tumors cutanis (annexos II, III i IV del programa de formació), realitzades a la consulta del propi resident, on quedi registrat el diagnòstic diferencial raonat i es proposi un diagnòstic específic, i elaborant un pla terapèutic principal i alternatiu, explicant els motius. En el document guardat s'han d'adjuntar les fotos clíniques del pacient.

Guardar una còpia de les històries i les fotos clíniques en el portafoli per a l'avaluació del quart any de residència.

Habilitats de comunicació oral.

En dermatologia oncològica:

- Explicar de manera comprensible la importància relativa d'un melanoma de baix risc, el pronòstic d'un melanoma de risc intermedi i el seguiment dels mateixos.
- En cas de melanoma d'alt risc, explicar al pacient que es tracta d'una lesió que ha de ser extirpada, el seguiment i les proves complementàries a realitzar. Escollir el familiar oportú per comentar-li la gravetat del mateix i obtenir la seva complicitat. Assegurar-se que les explicacions han estat compreses. En cas necessari, explicar la naturalesa del tumor al propi pacient.
- Explicar de manera comprensible la necessitat de realitzar exploracions complementàries en el estadiatge dels limfomes cutanis.
- Després de la informació detallada i precisa, obtenir el consentiment informat sobre els procediments diagnòstics i / o la terapèutica a realitzar en cada un d'aquests casos, en presència de l'adjunt responsable.

Guardar una còpia de les instruccions en el portafoli per a l'avaluació del quart any de residència.

Habilitats diagnòstiques.

- Manejar correctament les tècniques diagnòstiques pròpies de l'especialitat (dermatoscòpia, exàmens directes al microscopi, biòpsies cutànies).
- Examinar de forma regular les biòpsies dels pacients i interpretar els resultats, suggerint diagnòstics diferencials en absència d'informació clínica, en base als patrons inflamatoris.

Continguts de Dermatopatologia específics del R4

- Histiocitosi i xantomes

- Alteracions del col·lagen i de les fibres elàstiques
- Malalties per dipòsit
- Malalties perforants
- Hiperplàsies i neoplàsies annexials
- Alteracions del teixit subcutani
  - Lipoatrofias
    - Lipomes i liposarcomes
  - Tumors vasculars i nerviosos benignes i malignes

Habilitats terapèutiques.

Consolidar els procediments terapèutics propis de l'especialitat (tractament farmacològic tòpic i sistèmic; tractaments físics: fototeràpia UVB-BE i PUVA, crioteràpia, electrocoagulació, radioteràpia, i curetatge i cirurgia convencional amb bisturí).

Habilitats de terapèutica mèdica específiques per al R4

- Interaccions farmacològiques dels fàrmacs tòpics i sistèmics més emprats en Dermatologia
- Fàrmacs biològics (Etanercept, Infliximab, Adalimumab, Ustekinumab, Secukinumab, Ixekizumab, Omalizumab...)

Habilitats de terapèutica quirúrgica específiques per al R4

- Realitzar la cirurgia generada en la seva pròpia consulta
- Actuar com a primer cirurgià tutelat en 10 extirpacions complexes ajudat per un adjunt, i ajudat per un resident menor en la cirurgia de dificultat mitjana. Penjolls de rotació complexos: penjoll OZ, penjolls bilobulados, plàsties AT
- Penjalls de transposició
- Penjolls complexos d'avanç: plàstia en H, plasta VT
- Plàstia en estrella
- Plàstia en illa
- Z-plàsties
- Empelts (de pell total o parcial)
- Realitzar 5 extirpacions en localitzacions especials (llavis, ungles, piràmide nasal, pavellons auriculars).
  - Cirurgia regional
  - Cuir cabellut

- Piràmide nasal
- Pavelló auricular
- Llavis:
- Falca de llavi
- Vermellectomia
- Cirurgia de les ungles
- Ablació unguial
- Ungla incarnata

Activitats

- Per complementar la seva formació i adquirir la responsabilitat per exercir com dermatòleg en finalitzar el període de residència, considerem que el metge resident de quart any ha de ser responsable assistencial d'una consulta externa de manera similar a un metge de plantilla. Pot i ha de consultar amb l'adjunt supervisor, localitzat en la consulta del costat, en cas de dubtes diagnòstiques o terapèutiques.
- Serà així mateix l'encarregat de les interconsultes hospitalàries, de manera supervisada per l'adjunt responsable.
- Com a primer cirurgià realitzarà les intervencions quirúrgiques dels pacients que li siguin assignats: les de complexitat mitjana ajudat per residents menors de l'especialitat o d'altres especialitats i les de major complexitat ajudat per l'adjunt responsable.

Activitats Científiques

- Responsabilitzar de l'estudi de coneixements teòrics, seguint la planificació del programa i les indicacions del tutor.
- Participació activa en les sessions del servei (baix tutorització) (sessions bibliogràfiques, seminaris monogràfics i sessions de casos clínics per presentar al servei). Responsable de l'organització dels seminaris monogràfics.
- Presentació com a primer autor d'almenys 4 comunicacions orals o cartells ("pòsters") en les sessions de la societat catalana de Dermatologia (Barcelona), al congrés Nacional de Dermatologia, en les reunions dels grups de treball de l'AEDV i, almenys 1 de elles, en un congrés internacional (anglès).
(Guardar una còpia del certificat de presentació dels mateixos en el portafoli per a l'avaluació del quart any de residència)

- Realització com a primer autor d'un mínim de dos articles científics originals perquè puguin ser acceptats en una revista que estigui indexada en el *Medline* i que tingui factor d'impacte (almenys un en anglès per a una revista internacional).
(Guardar una còpia dels mateixos en el portafoli per a l'avaluació del quart any de residència)
- La formació i activitats del metge resident no han de quedar limitades a l'àmbit nacional. La participació i assistència a cursos, programes de formació especialitzada i congressos internacionals és aconsellable que formi part del període formatiu per tal d'establir un enfocament ampli de l'especialitat que permeti el seu desenvolupament en els anys següents a la consecució del seu títol d'especialista.
- Col·laborar en el disseny de protocols d'actuació del servei. Guardar una còpia del protocol en el portafoli per a l'avaluació del quart any de residència.

Altres activitats:

- Actuar com "resident cap". Estimularà i assessorarà a la resta de residents a les activitats científiques i assistencials que desenvolupin.
- Mantenir l'hàbit de l'aprenentatge autònom, de l'autoavaluació i de la interpretació científica de l'activitat diària.

Actituds

Amb els pacients

- Consolidar les actituds expressades en el programa de rotació del R3.
- Establir una relació fluida amb els pacients, adquirint els hàbits necessaris per al correcte enfocament de la patologia dermatològica dels mateixos, incloent els seus aspectes clínics i terapèutics, ètics i de comunicació.
- Mantenir les actituds "pròpies del metge" ja expressades en la rotació del R3.

Amb la resta del personal del servei

- Mantenir una conducta d'interès, col·laboració i respecte amb els metges de l'equip, la resta de residents del servei, l'equip d'infermeria i secretaria del servei i amb la resta de col·legues de l'hospital.
- Actuar com a resident "cap" donant exemple amb la seva actitud als residents menors.
- Supervisar i actuar com a consultor dels residents *juny* ri dels estudiants de rotatori, alhora que les seves activitats seran supervisades pels metges adjunts.

Altres actituds

- Mantenir una actitud crítica amb la informació continguda en els articles, seleccionant aquells basats en l'evidència científica.
- Mantenir una actitud activa respecte a les sessions

Assistència i puntualitat

- Compliment de l'horari establert
- Puntualitat en l'assistència a les activitats assistencials i docents del servei

DERMATOPATOLOGIA

Juntament amb l'estada a Dermatologia, el resident complementarà la seva formació en Dermatopatologia, on restarà 130 hores i aprendrà a identificar al microscopi la morfo patologia de les dermatosis i tumors comuns, una vegada hagin finalitzat les tasques assistencials en el nostre servei.

Coneixements: patologies clau.

- Diferenciar queratinocito normal i el seu aspecte en les diverses capes de la pell, displàsico i neoplàsico.
- Diferenciar melanòcit normal, displàsico i neoplàsico.
- Identificar un fibroblast i la matriu extracel·lular mitjançant l'ús de tincions especials
- Identificar els limfòcits T, les cèl·lules de Langerhans, el dendrocito i el macròfag dèrmics mitjançant tincions especials
- Identificar mastòcits i cèl·lules plasmàtiques
- Identificar al microscopi
  - Infeccions bacterianes: fol·liculitis i forunculosis, àntrax
  - Virals cutànies
    - Infeccions per papil·lomavirus (berrugues cutànies i mucoses, carcinogènesi de les berrugues)
    - Infeccions per herpes virus (herpes simple, herpes zòster, varicel·la)
    - Infeccions per poxvirus
- Infeccions per micobacteris
  - Tuberculosi cutànies
  - Lepra
  - Micobacteris atípics
- Sarna i picades d'insecte

- Dermatosis papuloescamosas (psoriasi, dermatitis seborreica. Lliquen pla i dermatosis liquenoides)
- Malalties vesiculoampolloses i pústules (pèmfigs, penfigoides, dermatitis herpetiforme, dermatosis per IgA lineal de l'adult i dermatosis ampollosa crònica benigna infantil)
- Èczemes (dermatitis agudes i dermatitis cròniques)
- Urticària i angioedema
- Granuloma anular i necrobiosis lipoídica
- Panniculitis (eritema nodós, eritema indurado de Bazin, panniculitis pancreàtica)
- Vasculitis cutànies
- Tumors epidèrmics i annexials (tumors epitelials benignes i quists, queratosis actíniques i malaltia de Bowen, carcinomes cutanis)
- Tumors melanocítics (nevus comuns i atípics, melanoma)
- Malformacions i tumors vasculars (tumors vasculars i proliferacions pseudotumorals, hemangiomes infantils, malformacions vasculars)
- Tumors fibrohistiocitaris comuns
- Limfomes cutanis (micosis fungoide, síndrome de Sézary, limfoma CD30 +)

2. Assistència a sessions, cursos i congressos

Durant el quart any el resident ha d'acudir a cursos avançats i assistir al congrés nacional de Dermatologia i a una reunió internacional, encara que per a això és necessari realitzar alguna comunicació.

Curs
Reunió del Grup Espanyol de Dermatologia Pediàtrica (presentar)
Reunió del Grup Espanyol de Dermatopatologia
Reunió del Grup Espanyol de Cirurgia i oncologia cutània
Congrés Nacional de Dermatologia (presentar)
Congrés Europeu de Dermatologia (presentar)
Curs de Malalties ampul·loses H. Del Mar
Curs de Dermatoscòpia avançada H. Clínic
Reunió mensual de la Secció Catalana AEDV (presentar)
Jornada Catalana de Càncer cutani (presentar)

Presentació de certificat d'assistència i de presentació de comunicació o pòster, afegir al portafoli.

3.Objectius finals

- Posseir els coneixements i habilitats suficients per exercir adequadament l'especialitat:
  - Descriure les característiques clíniques, establir el diagnòstic diferencial i el diagnòstic definitiu de les dermatosis i tumors comuns i no tan comuns especificats en el programari de l'especialitat.
  - Descriure les característiques dermatopatològiques de les dermatosis i tumors benignes i malignes comuns i no tan comuns.
  - Redactar el tractament d'aquestes dermatosis i tumors, incloent-hi els tractaments mèdics per via tòpica i sistèmics propis de l'especialitat (antihistamínics, antiinfecciosos, analgèsics-antiinflamatoris, corticoides, immunosupressors, teràpies "biològiques"), la terapèutica física i quirúrgica corresponent.
- Adquirir les actituds suficients per actuar professionalment com a metge dermatòleg en el sistema nacional de salut.
- Haver realitzat les activitats suficients per obtenir un bon currículum i curiositat, interès i capacitació per realitzar una investigació bàsica i epidemiològica de qualitat.

4.AVALUACIÓ DEL QUART ANY DE RESIDÈNCIA

(Les puntuacions poden variar en funció de les necessitats d'aprenentatge)

GRUP 1 (20 punts)

Coneixements

- Prova teòrica tipus test sobre coneixements bàsics de Dermatologia)

GRUP 2 (20 punts)

Habilitats de comunicació oral

- Habilitat de comunicació amb el pacient (empatia i grau de comprensió del patiment del pacient, comunicació del diagnòstic, de les proves a realitzar i del tractament) (5 punts)
- Exposicions a les sessions (5 punts)

Habilitats de comunicació escrita

- Avaluació de les històries clíniques que conté el portafoli (5 punts)

Actitud del resident

- Consideració i respecte pel pacient i els companys, capacitat de crítica i d'expressar punts de vista, interès i motivació, puntualitat (5 punts).

GRUP 3 (25 punts)

Habilitats pràctiques

- Habilitat en la realització de penjalls i empelts (20 punts)
- Habilitat en la realització de fototeràpia UVB i PUVA (5 punts)

GRUP 4 (35 punts)

Activitats científiques

- Participació en les sessions clíniques i bibliogràfiques del servei (llibre del resident signat) (5 punts)
- Realització de comunicacions orals i cartells (fotocòpia de la presentació) (10 punts)
- Realització de dos articles científics originals (carta de recepció / acceptació de l'article) (20 punts)

4. Guardies de la especialitat i generals

El resident de Dermatologia realitzarà guàrdies adscrit al servei de Medicina interna durant R1 i R2.

*Guàrdies en divendres o dissabte durant el mes de rotació a Urgències de R1 i R2

R1

3 guàrdies (1 festiu + 1-2 laborables) que les farà a nivell 1 i nivell 2 (patologia més complexa).

Especialistes en formació de 1r any: la supervisió de residents de primer any serà de presència física i s'efectuarà per als professionals que presten serveis en els diferents dispositius del centre o unitat per als que el personal en formació estigui rotant o prestant serveis d'atenció continuada. Els mencionats especialistes visitaran per escrit les altes, baixes i altres documents relatius a les activitats assistencials en les que intervinguin els residents de primer any).

R2

3-4 guàrdies a nivell 2.

5. Activitats formatives del Pla Transversal Comú

El Pla de Formació Comú (PFC) ha estat dissenyat per la Comissió de Docència per a millorar i complementar les competències professionals transversals definides en els programes de Formació Sanitària Especialitzada.

Veure document “Plan de Formación Común” en el següent enllaç <http://www.tauli.cat/tauli/docencia/docencia-de-postgrau/ser-resident-al-parc-tauli>.

6. Curs de protecció radiològica

Per donar resposta a la resolució conjunta de les direccions generals de Salut Pública i de Recursos Humans i serveis econòmics-pressupostaris del Ministeri de Sanitat i Consum de 21 d'abril de 2006, mitjançant la qual s'acorda incorporar en determinats programes formatius d'especialitats en ciències de la salut, la formació en protecció radiològica, la Comunitat Autònoma té establert un curs no presencial per R1.

7. Sessions clíniques i bibliogràfiques específiques

Calendari de sessions per any de formació:

R1: Sessió del servei de Medicina Interna

Les sessions clíniques constitueixen la forma més senzilla i eficaç de formació continuada. L'assistència per part dels residents és inexcusable.

El resident participa de manera activa en les sessions clíniques del Servei de Medicina. Les sessions consisteixen en la presentació de casos clínics propis, revisions aspectes puntuals o actuals de la patologia general, presentació d'estudis i / o resultats de projectes d'investigació o sessions bibliogràfiques i sessions de mortalitat.

El calendari de les sessions del servei és la següent:

- Dilluns tarda, 15h30min, sessió de residents
- Dimarts matí, 8 h15min: discussió de casos clínics. Taulí: 9a planta dreta.

- Dimecres matí, 8h15min:
  - Primer i tercer dimecres de mes: sessió de malalties autoimmunes sistemàtiques (T9)
  - Segon dimecres de mes: sessió conjunta MI-UHD (T9)
  - Últim dimecres de mes: sessió de mortalitat (T9)
- Dimecres tarda, 15h30min, 9a planta Taulí: sessió de la consulta diagnòstica.
- Dijous matí, 8h15min: sessió bibliogràfica i de discussió de casos clínics (s'alterna a T9 o 3a planta VIIC).
- Divendres matí, 8h15min: sessió inter-serveis de MI i especialitats (sala d'actes Sta Fe).

R2, R3 i R4:

Sessió clínica setmanal al servei de Dermatologia (divendres de 14 a 15 h)

Calendari de sessions bibliogràfiques per any de formació:

R2, R3 i R4: Sessió bibliogràfica setmanal al servei de Dermatologia (dilluns de 13:30 a 14:30h)

Calendari de sessions de anatòmiques patològiques per any de formació:

R2, R3 i R4: Sessió setmanal al servei d'Anatomia Patològica (dilluns de 14:30 a 15:30 h)

8. Oferta d'activitats d'investigació per a la seva participació pels residents.

Línies d'investigació de la unitat:

Actualment el Dr. Romaní participa en el Grup d'investigació A4G5 de la I3PT "malaltia inflamatòria articular, metabolisme osi i malalties autoimmunes sistèmiques", centrat en psoriasis, fotobiologia i fototeràpia, genètica, epidemiologia i fenotipat de hidradenitis supurativa, i desenvolupament de nous tractaments.

Beques CIR / CSPT:

De caràcter anual i convocatòria oberta a tots els professionals de la Corporació

Serveis de l'Oficina d'Investigació:

- Assessorament metodològic
- Disseny de projectes
- Estadística
- Informació convocatòries

- Informació i suport per a la gestió dels principis de legalitat en tot el referent a tasques d'investigació
- Habilitar i gestionar els circuits i requeriments necessaris per fer recerca de qualitat.
- Altres serveis específics relacionats amb la investigació
- Assistència, com a oient, a les sessions del CEIC.

Proposta d'avaluació formativa:

A les reunions periòdiques amb el resident s'avaluarà si s'estan assolint els objectius de cada rotació amb la intenció de millorar els aspectes que ho requereixin.

PROPOSTA DE REUNIONS AMB ELS RESIDENTS

Periodicitat:

Trimestral.

Adicionalment, sempre que el tutor o el resident ho creguin convenient.

Contingut i metodologia:

Revisar el lliure del resident i, comentar les rotacions, aspectes positius i negatius, amb la finalitat de poder millorar la formació pròpia i dels residents successius.

Registre documental:

S'emplenaran els documents dels que es disposa i es remetran al cap d'estudis / comissió de docència.